

на прираста на населението — 2 % или близо до нулата. Оказва се, че в страни с най-ниски икономически равнища (80 до 100 долара на човек годишно) демографският прираст продължава да бъде висок, макар издръжката на хората да е далече по-ниска от екзистенц-минимума. Следователно страните имат някакви неотчетени ресурси, които системно осигуряват материални условия за възпроизводството на хората. От тази позиция се стигна до извода, че отчетността на тези страни, организирана по принципите на системата на националните сметки, не включва част от продукцията и трудовата дейност на хората за тази продукция, която им осигурява живота и при неразвити стоково-пазарни отношения. В най-общия смисъл на думата продукцията за самозадоволяване, която се произвежда в семейството и се консумира от него или се разменя натурално с друг производител и която се произвежда с труда на членовете на семейството, но не се отчита статистически, беше първият обект на обхвата на неформалните сектори в развиващите се страни.

По-късно ООН активизира програмата за жените и започна реализацията на т. нар. Найробска перспективна стратегия за въвеждане на жените в процеса на развитието. От 1980 г. за нейното изпълнение е възложен специален мандат на Международния институт на ООН за изследвания и обучение за напредъка на жените (ИНСТРО). В изпълнение на първата си изследователска програма Статистически показатели и данни за жените ИНСТРО направи много проучвания както в развиващи се, така и в развити страни и съдейства за разграничаването и специфичното отчитане на неформалните сектори при различен тип икономики и различно място на жените в общественото производство. Основната претенция на ИНСТРО е, че по силата на своя мандат той трябва да съдейства за правилното третиране на неформалните сектори в системата на националните сметки, тъй като работата в тях се изпълнява главно от жени. Заключение на една от уводните статии на списанието на ИНСТРО „Новини“ е, че в световен мащаб икономическият принос на жените е главно в неформалните сектори, които не са включени в брутният вътрешен продукт (БВП) като основен показател на системата на националните сметки. „Ако работата на повече от половината свят стои вън от БВП, жените ще бъдат все така забравени производители на продукция и услуги и ще отсъстват от икономическото планиране“¹

Възниква въпросът представлява ли интерес обсъждането на неформалните сектори за нашата общественост и отчетната ни практика. На пръв поглед като че ли неформалните сектори се

1. INSTRAW NEWS, Women's Work: The informal Sectors, N 2, 1989.